

ความสัมพันธ์ระหว่างบริโภคนิสัยกับภาวะโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 11

นางสาวนันทิยา เกติวิชัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

พ.ศ. 2532

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ISBN 974-576-692-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015338

I 16301823

THE RELATIONSHIP BETWEEN EATING HABIT AND NUTRITIONAL
STATUS OF PRE-SCHOOL CHILDREN IN SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE NATIONAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION, EDUCATIONAL REGION ELEVEN

Miss Nuntiya Girdwichai

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-692-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบริเวณนิสัยกับภาวะโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 11

โดย นางสาว นันทิยา เกิดวิชัย
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ นIRMล สวัสดิ์บุตร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานคณะกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สมน อมรวิวัฒน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นIRMล สวัสดิ์บุตร)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ กุลพิจิตร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้จากการที่ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ นิรมล สวัสดิบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นผู้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยอย่างมาก ตลอดจนอุทิศเวลาให้คำแนะนำตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ด้วยความเมตตาอย่างยิ่ง รวมทั้งได้รับความกรุณาและความห่วงใยจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. แรมสมร อยู่สถาพร หัวหน้าภาควิชาประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสองท่านที่ได้กล่าวนามมานี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่าน ที่ได้กรุณาสละเวลาในการแก้ไข และให้คำแนะนำ ปรับปรุง แบบสัมภาษณ์และแบบสำรวจเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณสุรเดช น้อยจันทร์ ผู้ร่วมเดินทางและติดต่อประสานงาน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด 5 จังหวัดในภาคอีสานล่าง รวมทั้งกราบขอบพระคุณศึกษานิเทศก์จังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือ ความเอื้ออาทร จากอาจารย์เจเวียน ปุพบุญ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านหนองม่วงวิทยาคาร และอาจารย์ กาญจนา เทียงชั้น เพื่อร่วมงานของผู้วิจัย ซึ่งทั้งสองท่านนี้ได้แสดงความห่วงใยและให้กำลังใจตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

สุดท้ายผู้วิจัยขอกราบระลึกถึงพระคุณของพ่อและแม่ ที่สนับสนุนส่งเสริมการศึกษาให้กำลังใจ และช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดมา ขอขอบคุณพี่น้องทุกคนที่อยู่เบื้องหลังความเหน็ดเหนื่อยและรับรู้ความรู้สึกอย่างใกล้ชิด และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยจำนวน 2,200 บาท

นนทยา เกิดวิชัย

นันทิยา เกิดวิชัย : ความสัมพันธ์ระหว่างบริโภคนิสัยกับภาวะโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียน

นันทิยา เกิดวิชัย : ความสัมพันธ์ระหว่างบริโภคนิสัยกับภาวะโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียน
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11,
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ นิรมล สวัสดิบุตร, 136 หน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือ เพื่อศึกษาบริโภคนิสัย ภาวะโภชนาการ และความสัมพันธ์
ระหว่างบริโภคนิสัยและภาวะโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11

สรุปผลการวิจัย

1. เด็กก่อนวัยเรียนส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 42.25 มีบริโภคนิสัยอยู่ในระดับดีมาก ส่วนที่มี
คะแนนบริโภคนิสัยอยู่ในระดับดี ระดับค่อนข้างดี ระดับพอใช้ และระดับต้องแก้ไข คิดเป็นร้อยละ 26.50,
15.00, 8.25 และ 1.25 ตามลำดับ และมีคะแนนเฉลี่ยของบริโภคนิสัย คิดเป็นร้อยละ 78.10

บริโภคนิสัยที่เด็กก่อนวัยเรียนปฏิบัติถูกต้องเป็นประจำมากที่สุด คือ รับประทานผลไม้ที่มี
รสหวาน ๆ ได้ เช่น มะม่วงสุก เงาะ ลำไย ชุนุน หุ้เรียน ร้อยละ 97.00 รองลงมาคือ รับประทาน
อาหารครบวันละ 3 มื้อ ร้อยละ 96.50 ส่วนบริโภคนิสัยที่เด็กปฏิบัติถูกต้องน้อยที่สุดคือ ดื่มนมเป็นประจำ
ทุกวัน ร้อยละ 40.50

2. เด็กก่อนวัยเรียนส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 72.00 มีภาวะโภชนาการอยู่ในระดับดีมาก
อาการแสดงการขาดสารอาหารที่ปรากฏมากที่สุดในเด็กก่อนวัยเรียน คือ ฟันผุ โยก
ร้อยละ 42.00 รองลงมาคือ ผอมมีสีจาง ร้อยละ 25.00 ส่วนอาการแสดงการขาดสารอาหารที่ปรากฏ
ในเด็กก่อนวัยเรียนน้อยที่สุดคือ ตาต้อหลุดออกจากตาขาว และต่อมไทรอยด์โต ร้อยละ 0.50

3. บริโภคนิสัยของเด็กก่อนวัยเรียนมีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการ ที่ระดับความมีนัย-
สำคัญ .05

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติค
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๓๖

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
รายการตารางประกอบ.....	ง
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
อาหารของเด็กก่อนวัยเรียน.....	8
บริโภคนิสัยของเด็กก่อนวัยเรียน.....	15
ภาวะโภชนาการ.....	23
การประเมินภาวะโภชนาการ.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50

	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
5. สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	97
ประวัติผู้เขียน.....	136

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนักเรียนชั้นเด็กเล็กและอนุบาลชนบท ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11.....	45
2	ร้อยละของจำนวนนักเรียนจำแนกตามจำนวนพี่น้องในครอบครัว....	53
3	ร้อยละของจำนวนนักเรียน จำแนกตามการรับประทานอาหารเช้าของนักเรียนในเขตและนอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล.....	54
4	ร้อยละของจำนวนนักเรียน จำแนกตามบริโภคนิสัยของเด็กก่อนวัยเรียน.....	55
5	ร้อยละของจำนวนนักเรียน จำแนกตามระดับคะแนนของบริโภคนิสัยของเด็กก่อนวัยเรียน.....	63
6	ร้อยละของจำนวนนักเรียน จำแนกตามภาวะโภชนาการที่เทียบจากอายุและน้ำหนักของเด็กก่อนวัยเรียน.....	64
7	ร้อยละของจำนวนนักเรียน จำแนกตามอาการแสดงการขาดสารอาหารของเด็กก่อนวัยเรียน.....	65
8	ร้อยละของจำนวนนักเรียน จำแนกตามระดับคะแนนของภาวะโภชนาการ.....	67
9	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบริโภคนิสัยกับภาวะโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียน.....	69
10	คะแนนบริโภคนิสัยและภาวะโภชนาการของเด็กก่อนวัยเรียน.....	124